

Биография на генерал-майор Стефан Димитров Таралежков

Роден на 10.07.1894 г. в гр. Ихтиман.

Средно образование получава в гр. Стара Загора, където и живее.

През февруари 1917 г., завършва преждевременно военното училище в гр. София и участва като взводен командир на 55 - и пехотен полк в Първата световна война.

Единственият командир на дивизия от българската армия, който участва в двата периода на Отечествената война.

За бойни отличия в хода на войната, на 04.04.1945 г., му е присвоено звание генерал – майор и е награден с български орден „За храброст“ III степен, съветския „Александър Невски“ и др.

След Първата световна война остава капитан в гр. Стара Загора. Като привърженик на политически кръг „Звено“, по време на преврата от 19.05.1934 г., е назначен за комендант на гр. Стара Загора, за кратко. Командир е на 30-и пехотен полк в Симеонов град до началото на войната, когато е назначен в Дупница за командващ 7 - а Рилска дивизия.

На 26.09.1944 г., поема командването на 7-а пехотна Рилска дивизия, която се връща от Гърция. Същата е получила заповед да се придвижи последователно в района на гр. Петрич и да затвори създадения пробив на фронта от хитлеристки части. Следващата заповед, която получава е да се подготви за настъпление в посока на гр. Струмица, като отклони противника в западна посока. Задачата е изпълнена и германците са спрени на линията, източно от кота 272 и с. Чайково.

До 28 октомври 1944 г., дивизията води отбранителни действия, когато получава заповед да прегрупира силите си и на следващия ден – да атакува противника в долината на река Струмешница, да го унищожи и настъпи на запад.

За да обхване противника от двата фланга, полковник Таралежков настъпва в посока на село Дражево и село Бойково, като на 30 октомври вкарва в боя дивизионния резерв. Но преценката му за подготовката и опита на бойците, се оказва погрешна, защото възложената задача се оказва непосилна за тях. И надмощие взима врагът.

Първият успех на дивизията е овладяването на с. Бойково, а на 03 ноември е овладян и връх Китка – ключът на цялата противникова позиция, а след три дни - пада и гр. Струмица. С тези действия, дивизията под командването на полковник Стефан Таралежков, осигурява настъплението на южния фланг на 4-та армия, като дава възможност на останалите части да преследват противника към гр. Кочани, Щип и Велес.

С това дивизията изпълнява поставената и бойна задача и се оттегля, като се съсредоточава в района на гр. Петрич и гр. Сандански.

Между двете фази на войната, полковник Стефан Таралежков е военен комендант на гр. Скопие.

На 15 декември 1944 г., полковник Таралежков е назначен за командир на 12 - а пехотна дивизия и започва участието му във Втория период на войната. В този период, между войниците има надигащо се недоволство за участие в по – нататъшните военни действия, което той, умело овладява, използвайки командните и ораторски качества и лична храброст.

В Унгария, 12-а пехотна дивизия води съвместно бойни действия с 64 - и съветски корпус.

От 06 март до 20 април, дивизията води отбранителни боеве в района на село Чекета и село Кишбойом.

В успешните Дравски сражения, участие взимат съветските и българските войски, които действат в тясно бойно сътрудничество, спират настъпващия враг и му нанасят поражение и сами преминават в настъпление.

При по-късните военни действия, 12 – а пехотна дивизия, командвана от полковник Таралежков, оказва подкрепа на 299 – а съветска стрелкова дивизия в битката с фашистките войски.

В края на Втората световна война, полковник Стефан Таралежков продължава своето активно командване на дивизията през Мурската операция, в периода 29.03 – 13.05.1945 г., като целта на операцията е да се прекрати използването от Вермахта на петролните извори в района на гр. Нагканижа.

Първа българска армия настъпва с основните си сили по десния си фланг, съвместно с 57 – а съветска армия, а с по – малка част от силите си, осигурява левия фланг по река Драва.

Настъплението на българите е облекчено от оттеглянето на хитлеристките части, южно от езерото Балатон, в следствие на успешното настъпление на съветските войски.

Като резултат е овладяна първата отбранителна линия. След тежки боеве, съюзническите части завземат и втората отбранителна линия, форсират канала Принципалис и река Мур, и преминават в отбрана на линията Велики Ког – Ястребци, до 07 май.

На 07 май подновяват настъплението, преследвайки, доразгромявайки и пленявайки останалата част от вражеските войски.

На 13 май 1945 г., достигат подножието на Австрийските Алпи в околностите на Клагенфурт.

За личностните, командирски качества и военни умения, след края на Втората световна война, полковник Таралежков, е награден лично от маршал Толбухун и повишен в звание – генерал – майор.

През 1950 г., работи за кратко в Министерството на отбраната в гр. София, където се и пенсионира.

През 1972 г., генерал – майор Таралежков загива в нелеп инцидент.

Генерал – майор Стефан Таралежков оставя име и дело, свързани с участие в две войни, с ярък принос, особено през Отечествената война 1944 – 1945 г. и с подчертани командни качества.

Изготвил:

Александра Ивилинова Желязкова, 10 г.

Ученик от IV^б клас

На СОУ „Пејо Яворов“

Гр. Плевен